

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

ผู้วิจัยได้ศึกษาอิทธิพลของเสียงพยัญชนะท้ายต่อการกำเนิดวรรณยุกต์ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งพูดคนละพื้นที่เพื่อหาคำตอบว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งพูดคนละพื้นที่นั้นมีรูปแบบระดับเสียง (pitch pattern) อันเนื่องมาจากอิทธิพลของเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกันหรือไม่อย่างไร และข้อค้นพบนั้นต่างจากทฤษฎีกำเนิดวรรณยุกต์หรือไม่ โดยเลือกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีเป็นตัวแทนของภาษามลายูถิ่นปัตตานีในภาคกลาง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานีเป็นตัวแทนของภาษามลายูถิ่นปัตตานีในภาคใต้

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ, -h, -ŋ และสระในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานี (ภาคกลาง) กับภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี (ภาคใต้) โดยมีสมมติฐาน 3 ข้อ ดังนี้

1. ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานี ค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h น่าจะมากกว่าค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี ค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h น่าจะน้อยกว่าค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานี ค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h น่าจะมากกว่าค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการเก็บข้อมูลภาคสนามทั้งที่จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานีใช้คำตัวอย่าง 20 คำ คือ กำหนดให้มีคำตัวอย่าง 5 คำ ต่อ 1 พยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ, -h, -ŋ, -ø คำตัวอย่างอาจเป็นคำพยางค์เดียวหรือเป็นพยางค์หนักในคำ 2 พยางค์ ซึ่งกำหนดให้แต่ละคำมีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกักไม่ก้อง ใช้สระ a เป็นตัวแทนของเสียงสระและให้มีพยัญชนะท้ายต่างกันดังนี้

คำพยางค์เดียว	cvʔ	cvh	cvŋ	cvø
คำ 2 พยางค์	cv.'cvʔ	cv.'cvh	cv.'cvŋ	cv.'cvø

จากนั้นจึงคัดเลือกผู้บอกภาษาเพศหญิงอายุ 15–18 ปี จำนวนจังหวัดละ 20 คน รวม 40 คน เพื่อบันทึกเสียงโดยให้ผู้บอกภาษาอ่านคำจากบัตรคำที่มีคำตัวอย่างซึ่งถ่ายถอดเสียงเป็นสัทอักษรสากล เมื่อบันทึกเสียงเสร็จแล้วจึงนำเสียงมาวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของเสียงด้วยโปรแกรมพราท (Praat) จากนั้นบันทึกผลและหาค่าเฉลี่ยพร้อมกับวาดกราฟโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel และหาค่านัยสำคัญทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัย พบว่า ในเรื่องค่าความถี่มูลฐาน ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานี สระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h มีค่าความถี่มูลฐานมากกว่าสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานในข้อ 1

ส่วนภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานีก็มีข้อค้นพบเช่นเดียวกัน คือ สระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h มีค่าความถี่มูลฐานมากกว่าสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว *ปฏิเสธสมมติฐานในข้อ 2* ที่ว่า ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี ค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h น้อยกว่าค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในเรื่องค่าระยะเวลาพบว่า ทั้งในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานี ค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h น้อยกว่าค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งข้อค้นพบนี้ *ปฏิเสธสมมติฐานในข้อ 3*

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี มีข้อค้นพบดังนี้

ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ค่าความถี่มูลฐานของสระแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเสียงสูงและกลุ่มเสียงต่ำ ส่วนในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี ค่าความถี่มูลฐานแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเสียงสูง กลุ่มเสียงกลาง และกลุ่มเสียงต่ำ

ตารางที่ 7.1 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี

พยัญชนะท้าย	ค่าความถี่มูลฐาน		ค่าระยะเวลา	
	จังหวัดปทุมธานี	จังหวัดปัตตานี	จังหวัดปทุมธานี	จังหวัดปัตตานี
-ʔ	สูง	สูง	สั้น	สั้น
-h				
-ŋ	ต่ำ	กลาง	ค่อนข้างยาว	ค่อนข้างยาว
-ø		ต่ำ	ยาว	ยาว

เรื่องค่าความถี่มูลฐานของสระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ กับ -h ในทั้งสองจังหวัด มีข้อค้นพบตรงกัน คือ มีค่าความถี่มูลฐานมาก สะท้อนให้เห็นว่า มีระดับเสียงสูง โดยสระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ มีค่าความถี่มูลฐานเพิ่มขึ้นและลดลงตอนท้าย ส่วนสระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -h มีค่าความถี่มูลฐานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขณะที่ค่าความถี่มูลฐานของสระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี มีข้อค้นพบต่างกัน คือ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานี พบว่า สระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ มีค่าความถี่มูลฐานน้อย สะท้อนให้เห็นว่า มีระดับเสียงต่ำ แต่ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี พบว่า สระในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้าย มีค่าความถี่มูลฐานปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า มีระดับเสียงกลาง

ส่วนค่าความถี่มูลฐานของสระในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายมีข้อค้นพบตรงกันทั้งสองจังหวัด คือพบว่า มีค่าความถี่มูลฐานน้อย สะท้อนให้เห็นว่า มีระดับเสียงต่ำ โดยมีค่าความถี่มูลฐานลดลงอย่างต่อเนื่อง

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับระดับเสียงของสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ ที่พบว่ามีความถี่มูลฐานมาก สะท้อนให้เห็นว่า มีลักษณะเป็นเสียงสูง โดยมีค่าความถี่มูลฐานเพิ่มขึ้นและลดลงในตอนท้าย ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี ของ อมร ทวีศักดิ์ (2543) แต่แตกต่างจากที่กล่าวไว้ในทฤษฎีกำเนิดวรรณยุกต์ (Matisoff, 1973) ที่ว่าพยัญชนะท้ายเสียงกักที่เส้นเสียงจะก่อให้เกิดวรรณยุกต์เสียงขึ้น ลักษณะเสียงตกในตอนท้ายของสระที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ อาจมีสาเหตุมาจากลักษณะก้องเคียด (creaky voice) ซึ่งเป็นสัทลักษณะอย่างหนึ่งของหน่วยเสียงพยัญชนะกักที่เส้นเสียงเมื่อปรากฏเป็นพยัญชนะท้าย ลักษณะก้องเคียดดังกล่าวจะมีอิทธิพลทำให้สระที่มาข้างหน้ามีความถี่มูลฐานลดลง (Ladefoged, 1967 อ้างใน Hombert, 1978)

ขณะที่สระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -h มีความถี่มูลฐานมาก สะท้อนให้เห็นว่า มีลักษณะเป็นเสียงสูง โดยมีค่าความถี่มูลฐานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเหมือนกับข้อค้นพบของอมร ทวีศักดิ์ ที่พบว่า ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -h มีสัทลักษณะเป็นเสียงสูงตก การที่ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ขัดแย้งกับข้อค้นพบของอมร ทวีศักดิ์ ถึงแม้จะศึกษาในภาษาเดียวกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้บอกภาษาของงานวิจัยนี้เป็นผู้บอกภาษาอายุน้อย คือ อายุ 15-18 ปี แต่ในงานวิจัยภาษามลายูถิ่นปัตตานีของ อมร ทวีศักดิ์ ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่อายุประมาณ 40 ปี ขึ้นไป

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบในหลายภาษา เช่น ภาษากูย (L-Thongkum, 1989) ภาษาซอง (L-Thongkum, 1991) ภาษาอูตซัต (Thurgood, 1996) ซึ่งพบว่าพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงเสียดแทรกที่เส้นเสียง -h จะมีสัทลักษณะเป็นเสียงสูงขึ้น แต่ข้อค้นพบดังกล่าวก็ขัดแย้งกับทฤษฎีกำเนิดวรรณยุกต์ (Matisoff, 1973) ที่ว่าพยัญชนะท้ายเสียดแทรกที่เส้นเสียง -h จะก่อให้เกิดวรรณยุกต์เสียงตก

การที่ข้อค้นพบเกี่ยวกับอิทธิพลของพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงเสียดแทรกที่เส้นเสียงต่อค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียงของสระแตกต่างกันออกไปในแต่ละภาษา อาจกล่าวได้ว่า อิทธิพลของเสียงพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงเสียดแทรกที่เส้นเสียงต่อการกำเนิดวรรณยุกต์ในแต่ละภาษาน่าจะเป็นลักษณะเฉพาะภาษา มิใช่เป็นเรื่องของสากลลักษณะ

ส่วนสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปัตตานี พบว่า มีความถี่มูลฐานปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า มีระดับเสียงกลาง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของงานวิจัยของซาการ์ต (Sagart, 1993) ที่พบว่าพยางค์เปิดในภาษาจีนโบราณปัจจุบันเป็นเสียงวรรณยุกต์กลางระดับและปฏิภาคกับพยางค์เปิดและพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกึ่งสระและเสียงนาสิกในภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน

ส่วนสระในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้าย พบว่า มีระดับเสียงต่ำ ซึ่งขัดแย้งกับข้อค้นพบของซาการ์ต (Sagart, 1993) ที่พบว่า พยางค์เปิดในภาษาจีนโบราณในปัจจุบันมีวรรณยุกต์กลาง

ในเรื่องค่าระยะเวลาของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี พบว่า สระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ʔ และ -h มีค่าระยะเวลาใกล้เคียงกัน คือมีค่าระยเวลาน้อย สะท้อนให้เห็นว่า มีลักษณะเป็นเสียงสั้น ขณะที่สระในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็น -ŋ มีค่าระยะเวลาค่อนข้างมาก ส่วนสระในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายมีค่าระยะเวลา สะท้อนให้เห็นว่า มีลักษณะเป็นสระเสียงยาว ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบในภาษาอังกฤษ คือ พยัญชนะที่เป็นเสียงกักและเสียงเสียดแทรก จะมีอิทธิพลทำให้สระมีค่าระยเวลาน้อยกว่าสระที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก (House & Fairbanks, 1953) นอกจากนี้ยังพบว่า ในภาษาไทยและภาษาอื่น เช่น ภาษากูยและภาษาซอง (L-Thongkum, 1989, 1991) สระเสียงยาวในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก (CVVN) จะสั้นกว่าสระเสียงยาวในพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้าย (CVVØ)

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างค่าความถี่มูลฐานกับค่าระยะเวลาของสระทั้งสองจังหวัดมีข้อค้นพบตรงกัน กล่าวคือ สระที่มีค่าความถี่มูลฐานน้อย (เสียงต่ำ) จะมีค่าระยะเวลามาก (เสียงยาว) ส่วนสระที่มีค่าความถี่มูลฐานมาก (เสียงสูง) จะมีค่าระยเวลาน้อย (เสียงสั้น) ข้อค้นพบนี้ตรงกับข้อค้นพบในภาษาอังกฤษของ เฮ้าส์ และ แฟร์แบงก์ (House & Fairbanks, 1953) คือ พยัญชนะท้ายที่มีอิทธิพลทำให้สระมีค่าความถี่มูลฐานมาก จะมีค่าระยเวลาน้อย ได้แก่ เสียงกักและเสียงเสียดแทรก ในทางตรงข้าม พยัญชนะท้ายที่มีอิทธิพลให้สระมีค่าความถี่มูลฐานน้อยก็จะมีค่าระยะเวลา มาก เช่น พยัญชนะท้ายเสียงนาสิก นอกจากนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวยังสอดคล้องกับข้อค้นพบในภาษากูยกับภาษาซอง (L-Thongkum, 1989, 1991) ซึ่งพบว่าสระสั้นจะมีค่าความถี่มูลฐานมากกว่าสระยาว จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของเสียงสระน่าจะเป็นลักษณะสากลที่สามารถพบได้ทั่วไปทั้งในภาษามิวรรณยุกต์และไม่มีวรรณยุกต์

7.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาคุณสมบัติของเสียงสระ (vowel quality) กับระดับเสียงของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานี เพื่อพิสูจน์เรื่องระดับเสียงธรรมชาติ (intrinsic pitch) ที่ว่าสระสูงกับสระต่ำจะมีระดับเสียงต่างกัน กล่าวคือ สระสูงจะมีระดับเสียงสูงและสระต่ำจะมีระดับเสียงต่ำ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการแปรของระดับเสียงเมื่อปรากฏในคำพูดเดี่ยวและในคำพูดต่อเนื่องในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในท้องถิ่นต่างๆทั้งในภาคกลางและภาคใต้ทางกลศาสตร์ เนื่องจากในการเก็บข้อมูลภาคสนามพบว่า คำพูดเดียวกับคำพูดต่อเนื่องมีระดับเสียงต่างกัน

3. ควรศึกษาการแปรตามกลุ่มอายุของตัวแปรทางเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานี เนื่องจากงานวิจัยของอมร ทวีศักดิ์ (2543) กับงานวิจัยนี้มีข้อค้นพบแตกต่างกันเพราะผู้บอกภาษามีอายุต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย